

LÉKAŘ A MĚSTO: MEDICUS ET CIVITAS

Kroměříž, 17. a 18. září 2025

Lékařství patří k nejvýznamnějším vědním obořům lidské činnosti, jehož smyslem a posláním je nemoci léčit a také jim předcházet. Toto umění se pojilo a pojí s řadou míst, nejvýrazněji však s městským prostředím sloužícím jako přirozené socioekonomické centrum. V městech působily první středověké špitály, byly zde provozovány lázně s očistnými a léčebnými účinky, významnou roli zastávali vzdělaní městští fyzici i prostí ranhojci, nacházely se zde krámy mastičkářů nebo apotékářů a své důležité poslání plnily i porodní báby. V pozdějším období jejich činnost zastřešily moderní nemocnice, léčebné ústavy, ordinace a lékárny. Díky novým poznatkům se lékařská věda posouvala závratnou rychlostí, vznikaly specializované obory a pracoviště, které zachraňovaly stále více životů.

V roce 2025 si připomínáme několik významných výročí pojících lékařství s městem Kroměříž. Před 120 lety (1905) byla zahájena výstavba tehdejšího zemského léčebného ústavu zaměřeného na psychická onemocnění a ve stejném roce bylo založeno kuratorium pro výstavbu městské nemocnice. Obě instituce přitom nesly název po tehdejším císaři Františku Josefu I. Další, neméně významné výročí se pojí k nemocnici při klášteře Milosrdných sester Vincence de Paul, která byla ve městě otevřena před 180 lety (1845). V historii Kroměříže bychom nalezli celou řadu dalších událostí, které více či méně přispely k rozvoji lékařství a zdravotní péče. Podobný historický scénář můžeme vysledovat také u dalších moravských měst, které stály za zrodem lékařských a zdravotnických center svého okolí, regionu nebo celé země.

Dvoudenní odborná vědecká konference je určena historikům, archivářům, lékařům, zdravotníkům a všem zájemcům o historii lékařství. Odborné setkání si klade za cíl přispět k zaplnění nepopsaných stran urbánních dějin Moravy od středověku po současnost v kontextu vývoje lékařství a jeho vlivu na městské prostředí.

Konferenci pořádá Moravský zemský archiv v Brně – Státní okresní archiv Kroměříž ve spolupráci s Muzeem Kroměřížska, p. o., Knihovnou Kroměřížska, p. o., Městem Kroměříž, Klubem UNESCO Kroměříž, Katedrou historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Psychiatrickou nemocnicí Kroměříž, Nemocnicí Kroměříž a Nemocnicí Milosrdných sester Kroměříž.

Program bude rozdělen na dopolední a odpolední bloky s přestávkami. V rámci doprovodného programu bude zajištěn společenský večer v secesním sále Psychiatrické nemocnice v Kroměříži. Pro zájemce bude zajištěna komentovaná prohlídka areálu nemocnice.

CALL FOR PAPERS

Příspěvky v rozsahu do 15 minut mluveného slova budou publikovány ve sborníku za účelem komparace nejnovějších poznatků. Text v rozsahu 10–15 normostran bude odevzdán nejpozději v den konání konference. Citační normy jsou stanoveny ČSN ISO 690.

Termín přihlášek pro přednášející: 30. července 2025

Termín přihlášek pro posluchače: 17. srpna 2025

Přihlášky (s názvem příspěvku a anotací) zasílejte Mgr. Martině Šlancarové na adresu: slancarova@mza.cz. Pro dotazy a komunikaci můžete použít také telefonní číslo: 573 333 832.

Konferenční poplatek je stanoven na 500 Kč na osobu, zahrnuje občerstvení (vyjma obědů) a vstupenku na společenský večer. Přednášející jsou od poplatku oproštěni.

Parkování pro přednášející je zajištěno v areálu Psychiatrické nemocnice v Kroměříži, parkování pro ostatní účastníky bude zajištěno dle provozních možností.

Za hlavní organizátory:

PhDr. David Sobek, MZA v Brně–SOkA Kroměříž

Mgr. Martina Miláčková, Muzeum Kroměřízska, p. o.

PhDr. Šárka Kašpárková, Knihovna Kroměřízska, p. o.

Mgr. Pavel Zrna, Město Kroměříž

MUDr. Eva Nováková, Klub UNESCO Kroměříž

doc. PhDr. Michael Viktořík, Ph.D., Katedra historie FF UPOL

Mgr. Markéta Mercová, Ph.D., Muzeum Kroměřízska, p. o.

